

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

Klasa 69.

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1 avgusta 1934.

PATENTNI SPIS BR. 11081

Grodetzky & Polak, Praha, ČS. R.

Naprava za sečenje naročito konzervnih čaura.

Prijava od 30 oktobra 1933.

Važi od 1 marta 1934.

Ovaj se pronalazak odnosi na napravu za sečenje naročito konzervnih čaura, kod koje se nosačka pločica snabdevena okretnim nožem može voditi uzduž čaurinog ruba i to kotrljanjem po jednoj strani tog ruba zupčanika koji je učvršćen obrtljivo na nosačkoj pločici tako da nož okrenut u položaj sečenja zaseca čauru.

Dosad poznate ovakve naprave drže se uz čauru sve sa nožem u položaju sečenja, pri čemu je istaknuti rub čaure uklješten između noža, koji se nalazi u položaju dejstva, i zupčanika posredstvom nosačke pločice.

Ovaj pronalazak namerava tu napravu da obrazuje tako da se ona i pre upotrebe učvrsti uz čauru dakle pre nego što se nož zarije u čauru. Svrha ovog pronalaska je ta da se ova naprava može pridodati uz svaku čauru koja ide u promet, tako da kad nastane potreba da se čaura otvorí samo treba da se obrće zupčanik pa da se nož zabode u čauru pa da se ova useče daljim kretanjem nosačke pločice odn. noža.

Na crtežima su pretstavljeni izvedeni primeri ove naprave. Slike 1 i 2 pokazuju osnovu i izgled sa strane (delimično u preseku) jednog izvedenog primera naprave pre upotrebe. Slike 3 i 4 pokazuju iste projekcije te naprave u položaju upotrebe. Slike 5 i 6 odn. 7 i 8 pretstavljaju u osnovi odn. u izgledu spreda još po jedan izveden oblik naprave, a slike 9 i 10 po-

kazuju u izgledu sa strane (delimično u preseku) i u izgledu spreda način upotrebe naprave za sečenje čaure nožem uzduž njenog ruba. Na slikama 11 i 12 odn. 13 i 14 pretstavljen je u izgledu sa strane i u izgledu spreda još po jedan izveden oblik naprave.

Pretpostavlja se kao poznata nosačka pločica koja ima ugaoni profil na čijem je jednom kraku 1 učvršćen zupčanik 3 koji se može okretati drškom 2 a na njegovom drugom kraku 4 učvršćen je okretljivo nož 5.

Prema ovom pronalasku nameštena je ispred noža 5 ekscentrična stegačka vilica 6 koja se kreće suprotno od pravca kretanja nosačke pločice. Slika 1 do 4 pokazuje nož i stegačku vilicu spojeni u jedinstveni konstrukcijski deo u kom rub pločice učvršćene okretljivo na kraku 4 nosačke pločice s jedne strane jednim presavijutkom obrazuje nož 5 a susedni deo ruba te pločice zbog postepeno sve većeg uveličavanja njegovog odstojanja od središta okretanja obrazovan je kao stegačka vilica 6 koja se može pritisnuti uz unutrašnju stranu čaurinog ruba.

U onom položaju stezanja vilice 6 koji je nacrtan isprekidanim linijama na sl. 1 nalazi se nož još izvan njegovog područja sečenja, ali nosačka pločica je učvršćena za čauru pošto vilica 6 koja je pritisnuta uz unutrašnju stranu čaurinog ruba drži zupčanik 3 u zahvatanju sa njegovom vo-

dicom na donjoj strani čaurinog ruba. Ovako udešena veza naprave sa čaurom održava se i pri spoljašnjim mehaničkim uticajima koji nastaju pri transportu i ležanju gotovih konzervnih čaura.

Iz položaja nacrtanog isprekidanim linijama na sl. 1 dovodi se nož 5 u položaj sečenja samo okretanjem zupčanika u smislu strele nacrtane na sl. 2 a nožev položaj sečenja je pretstavljen na sl. 3. Tu se vidi da je vilica 6 već odmaknuta od unutrašnje strane čaurinog ruba za izvesni razmak do prijanjanja uz jezičak 7 presavijen od nosačke pločice a nož se nalazi u položaju sečenja zaboden u zaklopac čaure. Ovo zabadanje noža biva time što se okretanjem zupčanika nosačka pločica kreće u pravcu strele nacrtane na sl. 3 pa klinastom vodicom 8 na njenom kraku 4 pritiska na niže pločicu 5, 6 koja se okreće u suprotnom smislu do oslonca 7. Da bi se omogućilo to pritiskanje pločice 5, 6 bez njene deformacije to je njen ležište obrazovano tako da dozvoljava malo pomjeranje pločice 5, 6 u vertikalnom pravcu.

Stožer koji spaja pločicu 5, 6 sa krakom 4 nosačke pločice obrazovan je od šupljeg zakivka 9 izbijenog iz pločice 5, 6 odn. iz kraka 4 nosačke pločice ili od izbijene uške.

Napred opisano pričvršćivanje naprave uz čauru vrši se mehanički tako da se čaure na prenosnom traku donose na mesto rada na kome se nosačka pločica natiče i učvršćuje uz čauru. Za vreme ove operacije, koja se vrši pomoću pritiskačkih alata 10, 11 koji se na koji bilo način pokreću ka nosačkoj pločici, su praktično blokirani zupčanik i pločica 5, 6. Zupčanik je blokiran time što jezičak 12 predviđen na dršci 2 zahvata u usek u kraku 1 nosačke pločice. Tek kad na dršku dejstvuje odgovarajuća sila za okretanje zupčanika deformiše se jezičak 12 i pomakne iz useka u kraku 1 nosačke pločice.

Napred pomenuto blokiranje pločice 5, 6 u položaju podesnom za naticanje nosačke pločice na čauru izvedeno je time što rupa za stožer ima malo udubljenje 13 na svojoj ivici koje se proteže izvan okruglog oblika rupe u koje se udubljenje utoruje materijal šupljeg zakivka 9 pri obrazovanju tog zakivka. Tek kad na pomenutom radnom mestu pritiskački alat 10 izda pločici 5, 6 odgovarajući pritisak, onda se pomenuti deo šuljeg zakivka 9 istera iz udubljenja 13 i time je moguće kretanje pločice 5, 6 u položaju utezanja.

Kod izведенog oblika pretstavljenog na slikama 5 i 6 izbegнутa je mala vertikalna

promenljivost pločice 5, 6. Krak 4 nosačke pločice ima deo 14 koji je nagnut suprotno od pravca kretanja nosačke pločice uz čiju donju stranu prileži pločica 5, 6.

Kod izведенog oblika pretstavljenog na slikama 7 i 8 su stegačka vilica 6 i nož 5 dva odvojena konstrukcionala dela. Stegačka vilica 6, koja leži labavo na stožeru između noža 5 i kraka 4 nosačke pločice, ima presavijen zalistak 15 koji prijanja uz bočnu ivicu noža pa ga pokreće za sobom.

Slike 9 i 10 pokazuju način upotrebe ove naprave kad treba da se seče omotač čaure. U ovom se slučaju zupčanik 3 vodi po unutrašnjoj strani čaurinog ruba a stegačka vilica 6 se pritisne uz donju stranu čaurinog ruba radi spajanja naprave sa čaurom. U ovom se slučaju noževa zona sečenja nalazi na omotaču ispod čaurinog ruba a stegačka vilica 6 se pritisne uz donju stranu čaurinog ruba radi spajanja naprave sa čaurom. U ovom se slučaju noževa zona sečenja nalazi na omotaču ispod čaurinog ruba koji se pri sečenju čaura odvaja od čaure.

U izведенim oblicima pretstavljenim na slikama 11, 12 i 13, 14 nož je učvršćen na ručici 16 koja je presavijena na više od kraka 4 nosačke pločice a nož je okretljiv oko horizontalne ose. Dok je u izvedenom obliku prema slikama 11, 12 stegačka vilica pritisnuta uz unutrašnju stranu čaurinog ruba, dotele je u izведенom obliku prema slikama 13, 14 naprava učvršćena na čauru time, što stegačka vilica pritiska uz zaklopac čaure. U obema slučajevima drži se nož u položaju sečenja prijanjanjem jezička 17 odn. 19 na nožu uz krak 4 nosačke pločice. Na slikama 12 i 14 nacrtan je tačkastim linijama položaj noža pri naticanju naprave na čauru, punim linijama položaj noža pri utezanju naprave na čauri, a linijama od tačaka i crta nožev položaj sečenja.

Patentni zahtevi:

- 1) Naprava za sečenje naročito konzervnih čaura kod koje se nosačka pločica, koja je snabdevena okretljivim nožem, okretanjem noža u položaj sečenja i kontroljanjem zupčanika, pričvršćenog okretljivo na nosačkoj pločici, po jednoj strani čaurinog ruba, vodi uzduž čaurinog ruba, naznačena time, što je ispred noža (5) protivno od pravca kretanja nosačke pločice nameštena stegačka vilica (6) koja pre nego što nož dođe u svoj položaj sečenja drži čvrsto nosačku pločicu uz čaurin rub.

2. Naprava prema zahtevu 1, naznačena time, što je nosačka pločica snabdevena odbojcem (7) do kog se kreće stegačka vilica (6), pri pomeranju nosačke pločice u pravcu sečenja izazvanom okretanjem zupčanika, a tada se ta vilica odvaja od površine čaurinog ruba uz koji je prethodno stezala naprava a istovremeno nastaje čvrsta veza između nosačke pločice i noža koja izaziva zarivanje noža u konzervnu čuru.

3. Naprava prema zahtevima 1 i 2, naznačena time, što se stegačka vilica (6) i nož (5) sastoje od jednog komada.

4. Naprava prema zahtevima 1 i 2, naznačena time, što nož (5) i stegačka vilica (6) kao odvojeni konstruktivni delovi imaju zajedničko središte okretanja na nosačkoj pločici i što nož sledi okretanje stegačke vilice zbog odbojnog zalistka (15) nameštenog na toj vilici.

5. Naprava prema zahtevima 1 do 4, naznačena time, što je čvrsta veza između noža i nosačke pločice uspostavljena pomoću klina (8, 14) predviđenog na toj pločici, a koji je nagnut prema suprotnom pravcu od pravca kretanja nosačke pločice pri sečenju.

6. Naprava prema zahtevima 1 do 5, naznačena time, što neokrugli zakivak (9) drži čvrsto stegačku vilicu (6) uz nosačku pločicu u položaju podesnom za njeno naticanje na čaurin rub a koji samo pri primeni pritiska, koji izaziva njegovo deformisanje, dozvoljava okretanje stegačke vilice u položaj prethodnog stezanja.

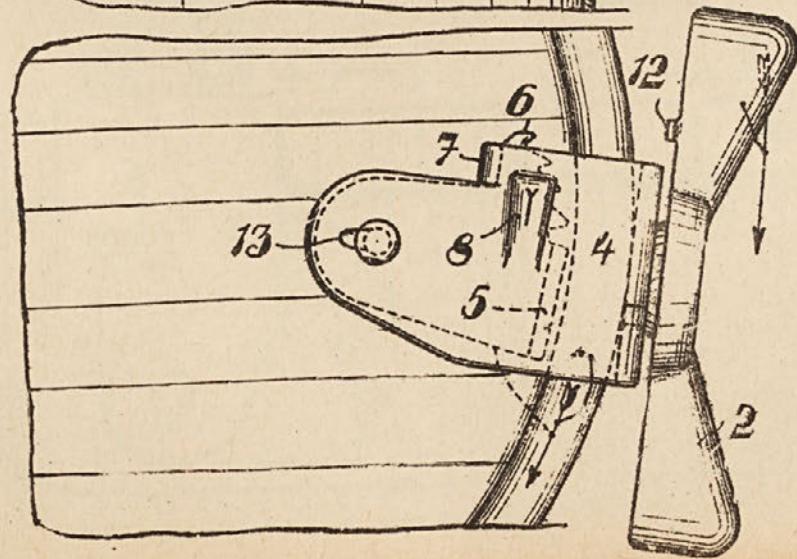
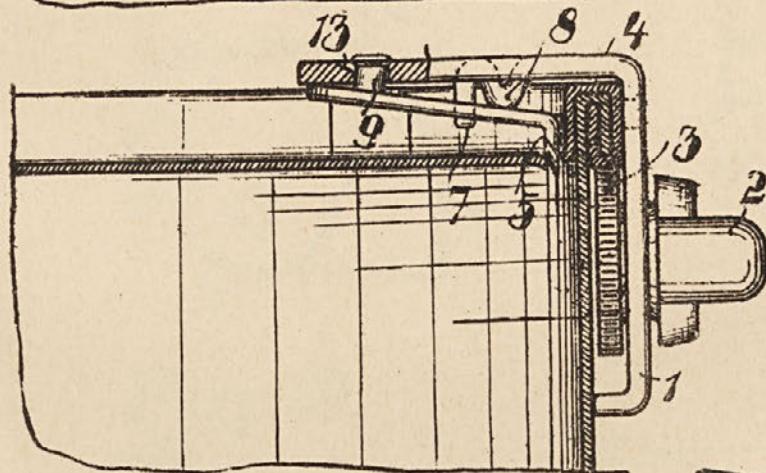
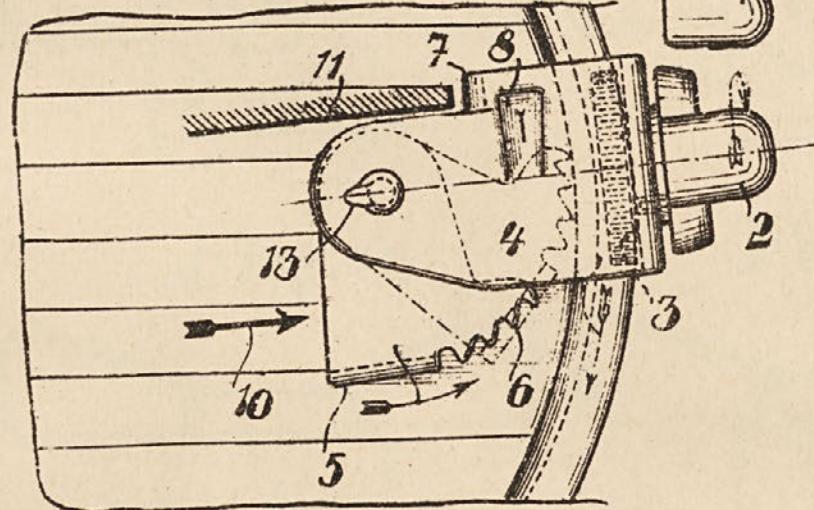
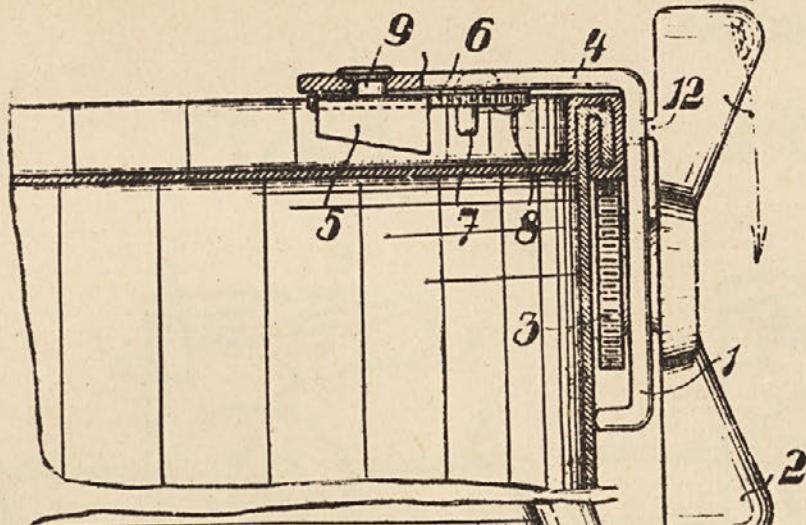
7. Naprava prema zahtevima 1 do 6, naznačena time, što je zglob (3) stegačke vilice (6) odn. nož obrazovan od šupljeg zakivka ili uške izbijenih iz materijala vilice ili nosačke pločice.

8. Naprava prema zahtevu 1, naznačena time, što je nož (5) sa stegatičkom vilicom (17 odn. 18) predviđenom ispred njega pričvršćen, okretljivo oko horizontalne ose, na ručici (16) savijenoj na više od kraka (4) nosačke pločice a stegačka vilica je pritisnuta uz unutrašnju stranu čaurinog ruba odn. uz zaklopac.

9. Naprava prema zahtevima 1 do 8, naznačena time, što drška (2) nekim jezičkom (12) zahvata u usek u nosačkoj pločici (1) i tako obrazuje zavorivanje drške koje se popušta tek pri okretanju drške radi sečenja pri čemu se jezičak (12) deformatiše i izlazi iz useka u nosačkoj pločici.

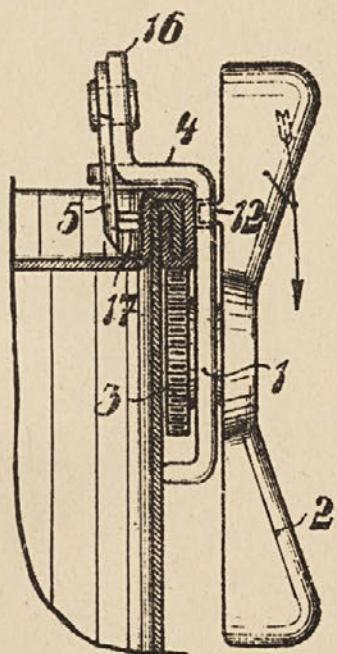

Ad patent broj 11081

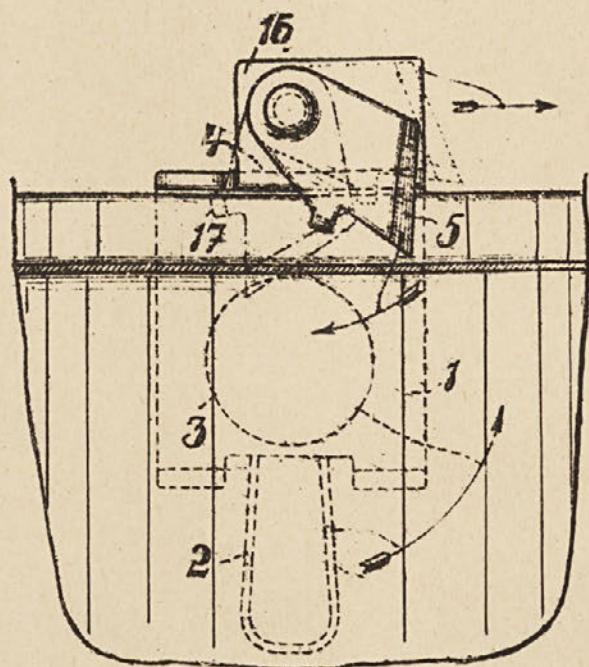

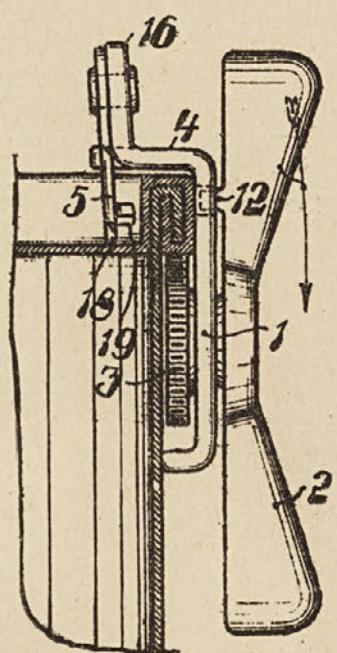
Fig. 11.

Fig. 12.

Fig. 13.

Fig. 14.

